

การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ ในวัดศิระทอง**A study of beliefs about warding off bad luck in Wat Sisa Thong.****พระสุชิน ปคุณธมโม¹, พระปลัดประพจน์ สุภาโต, สรวิรัชญ์ วงษ์สาธิต**Phra Suchin Pakunshmmo¹, Phrapalad Prapoj Supabhato, Sorawit Wongsard,

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Buddhapanayasridvaravadi Buddhist College Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Email: suchin.71686@gmail.com¹

Received 24 June 2024; Revised 26 February 2025; Accepted 22 June 2025.

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นบทความวิจัยเพื่อวิเคราะห์ “การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศิระทอง” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเชื่อประวัติความเป็นมาและลักษณะของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศิระทอง 2) เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการแสดงออกกับความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของประชาชนในวัดศิระทอง 3) เพื่อศึกษากระบวนการก่อเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของผู้คนจนกลายเป็นบรรทัดฐาน ของชุมชนในสังคมต่อวัดศิระทอง ณ พื้นที่วัดศิระทองเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประวัติความเป็นมาของความเชื่อในเรื่องพิธีกรรมการสวดเคราะห์ และการบูชาพระราหู ได้มีการเปลี่ยนแปลงในวิธีการบูชาพระราหูกันมาได้แก่ ในยุคโลกาภิวัตน์ เป็นความเชื่อของศาสตร์ที่ลึกลับมีพลังอำนาจเหนือธรรมชาติที่มาจากภัยธรรมชาติ อย่างเช่น เกิดฝนตกฟ้าร้องฟ้าผ่า เป็นต้น 2) รูปแบบและวิธีการการสะเดาะเคราะห์ของวัดศิระทอง มีรูปแบบของในการประกอบพิธีกรรมที่มีการผสมผสานเข้ารวมกันกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา มีความเชื่อในการบูชาพระราหู ในทางตำราโหราศาสตร์ จึงเกิดมีพิธีกรรมขึ้น 3) การก่อเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของผู้คนจนกลายเป็นบรรทัดฐานของชุมชนในสังคมต่อวัดศิระทอง ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางความเชื่อของวัดศิระทอง 4) ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความศรัทธาในวัดถมมงคล (2) ด้านแหล่งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ (3) ด้านความเชื่อในชุมชน (4) ด้านเศรษฐกิจในชุมชน

คำสำคัญ : ความเชื่อ, รูปแบบ, ศูนย์กลาง, บรรทัดฐานของชุมชน**Abstract**

The research entitled “A Study of Beliefs Regarding to Misfortune Removal Rite at Wat Srisathong Temple” aims to study three objectives as follows: 1) To study the beliefs, history,

and characteristics of beliefs regarding Misfortune removal rite at Wat Srisathong temple. 2) To examine the forms and expressions of misfortune removal beliefs among the people at Wat Srisathong, and 3) To explore the process by which these beliefs have become central and normative within the community around Wat Srisathong. This qualitative research is based on in-depth interviews with 10 key informants, whose responses were analyzed and presented descriptively.

The Research Findings showed that 1) Historical development of beliefs regarding. The historical development can be categorized into, removal rite at Wat Srisathong is rooted in the concept of mysterious and supernatural forces that can positively transform an individual's life. This transformation is believed to bring about fortune and change misfortune into good fortune, influenced by deities, spirits, and natural phenomena such as thunderstorms. Astrological characteristics and belief in the orbit and movement of the Navagraha which influence the shifting of zodiac signs and celestial bodies. 2) The forms and methods of misfortune removal, such as offering Sangha Dana and using Pangsukula cloth as a symbolic gesture to extend one's lifespan. Daily misfortune-warding rituals include worshipping the Buddha image associated with one's day of birth and planets and traditional This practice provides comfort and a psychological refuge for the community. 3) The process of establishing the belief in warding off misfortune as a community standard at becoming a central hub for: (1) Faith in sacred objects. (2) Buddhist tourism and the appreciation of stucco art. (3) Community belief in the sacred power of Rahu, the deity of fortune. (4) Economic growth within the community.

Keywords: belief, style, Central, community norm.

บทนำ

ความเชื่อศรัทธา ในพิธีกรรมของการสะเดาะเคราะห์ที่มีความศรัทธาเนื่องมาจากที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนหลักธรรมอันนำไปสู่ความหลุดพ้นตามหลักโพธิปักขิยธรรม 37 ส่วนใหญ่จะมีศรัทธาเป็นตัวนำเสมอ แต่ความเชื่อของพระพุทธองค์จะต้องเป็นศรัทธาที่ประกอบด้วยปัญญาที่มีความรู้ความสามารถในการที่จะตัดสินใจเพื่อนำไปสู่แนวคิดในทางปฏิบัติที่เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมต่างกับศรัทธาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในทางโลกีย์ ซึ่งมักมีความหวั่นไหวไม่มั่นคงอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามอารมณ์สภาพแวดล้อมเป็นต้น อาจเป็นไปในด้านบวกหรือด้านลบก็ได้ในทางพระพุทธศาสนามีความเชื่อศรัทธาเป็นจุดเริ่มต้นเพื่อนำไปสู่ความสุขไปสู่บุญกุศลดังพุทธภาษิตที่มีคำว่าความเชื่อศรัทธารวบรวมไว้ ซึ่งเสถียรหมายถึงเป็นคุณธรรมที่นำผู้ปฏิบัติให้พ้นจากทุกข์นั้นศรัทธาความเชื่อเป็นธรรมสำคัญที่ขาดไม่ได้ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ 15 ข้อ 79 หน้า 85)

ความเชื่อศรัทธา ในพิธีกรรมของการสะเดาะเคราะห์ที่มีความศรัทธาเนื่องมาจากที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนหลักธรรมอันนำไปสู่ความหลุดพ้นตามหลักโพธิปักขิยธรรม 37 ส่วนใหญ่จะมีศรัทธาเป็นตัวนำเสมอ แต่

ความเชื่อของพระพุทธองค์จะต้องเป็นศรัทธาที่ประกอบด้วยปัญญา มีความรู้ความสามารถในการที่จะตัดสินใจ เพื่อนำไปสู่แนวคิดในทางปฏิบัติที่เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมต่างกับศรัทธาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในทางโลกีย์ ซึ่งมักมีความหวั่นไหวไม่มั่นคงอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามอารมณ์สภาพแวดล้อม เป็นต้น อาจเป็นไปได้ในด้านบวกหรือด้านลบก็ได้ในทางพระพุทธศาสนามีความเชื่อศรัทธาเป็นจุดเริ่มต้นเพื่อนำไปสู่ความสุขไปสู่บุญกุศลดังพุทธภาษิตที่มีคำว่าความเชื่อศรัทธารวมไว้ ซึ่งเสปิยังหมายถึงเป็นคุณธรรมที่นำผู้ปฏิบัติให้พ้นจากทุกข์นั้นศรัทธาความเชื่อเป็นธรรมสำคัญที่ขาดไม่ได้ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ 25 ข้อ 144 หน้า 76) หมายถึงผู้มีศรัทธา ศีล วิริยะ สมาธิ และธัมมวิจยะ สมบูรณ์ด้วยวิชาและจรรยา ความเชื่อ เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากรากเหง้าความรู้สึกรักใคร่ของมนุษย์ที่ยอมรับในพลังอำนาจที่เหนือธรรมชาติไม่ว่าจะก่อให้เกิดผลดีหรือผลร้ายต่อมนุษย์ก็ตามแต่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริงหรือไม่แต่มนุษย์ก็ยอมรับพลังอำนาจนั้น ด้วยการให้ความเคารพยำเกรงกลัวในสิ่งที่มองไม่เห็นในพลังอำนาจเหนือธรรมชาตินั้น (ทรงรัตน์ ธนมาลาพงศ์, 2549)

ปัญหาและประโยชน์ที่จะได้รับเกี่ยวกับความเชื่อศรัทธาการจากที่ตัวเองเข้าใจความเชื่อ อาจจะเข้าใจว่าเขาอธิบายความเชื่อผิดหรือมองว่าเขาเป็นมิชฌาภิบาลบุคคลได้ดังที่เจ้าลัทธิทั้งหลาย ในสมัยพุทธกาลชอบพากันมาเที่ยวสอนลัทธิความเชื่อแก่ชาวกาลามะแห่งเกสบุตรนิคมทำให้ชาวกาลามะเกิดความสับสนในคำสอนของเจ้าลัทธิ นั้น ๆ ไม่รู้ว่าจะปฏิบัติตามคำสอนของใครดีต่อมาพระผู้มีพระภาคเจ้าได้เสด็จมายังนิคมแห่งนี้ ดังที่ชาวกาลามะทั้งหลายได้ยินข่าวก็เลยมาเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าพวกกาลามะกราบทูลพระผู้มีพระภาคเจ้าว่าข้าแต่พระองค์ผู้เจริญพวกข้าพระองค์ไม่รู้ว่าจะต้องทำตัวกันอย่างไรดีเพราะศาสดาองค์หนึ่งก็สอนไปอย่างหนึ่ง อีกองค์หนึ่งก็สอนไปอีกอย่างหนึ่ง ขอให้พระองค์ตรัสสอนข้อปฏิบัติที่ถูกต้องให้แก่พวกข้าพระองค์ด้วยเถิดในครั้งนั้นพระองค์จึงได้ตรัสสอนว่าเมื่อใดฟังสิ่งใดแล้วไม่ควรปลงใจเชื่อเสียทีเดียวดังที่พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสกับพวกกาลามะได้พิจารณาตามเหตุผล ได้แก่ 1) อย่าปลงใจเชื่อด้วยการฟังตามกันมา 2) อย่าปลงใจเชื่อด้วยการถือสืบ ๆ กันมา 3) อย่าปลงใจเชื่อด้วยการเล่าลือ 4) อย่าปลงใจเชื่อด้วยการอ้างตำราหรือคัมภีร์ 5) อย่าปลงใจเชื่อเพราะตรรกะ (การคิดเอาเอง) 6) อย่าปลงใจเชื่อเพราะการอนุমান 7) อย่าปลงใจเชื่อด้วยการคิดตรองตามแนวเหตุผล 8) อย่าปลงใจเชื่อเพราะเข้าได้กับทฤษฎีที่พินิจไว้แล้ว 9) อย่าปลงใจเชื่อเพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้ และ 10) อย่าปลงใจเชื่อเพราะนับถือว่าท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ 20 ข้อ 257 หน้า 5)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเชื่อประวัติความเป็นมาและลักษณะของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศีระะทอง
2. เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการแสดงออกกับความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของประชาชนในวัดศีระะทอง
3. เพื่อศึกษากระบวนการก่อเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของผู้คนจนกลายเป็นบรรทัดฐานของชุมชนในสังคมต่อวัดศีระะทอง

การทบทวนวรรณกรรม

วารสาร มจร ทวารวดีปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2568)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศิระระทอง” ผู้วิจัยได้
ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร วารสาร หนังสือ ตำราทางวิชาการโดยมีตามลำดับ
ขั้นตอน ดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อ ที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ที่เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นตามสัญชาตญาณของมนุษย์ที่ทำให้ชีวิตของมนุษย์นั้นมีความเชื่อตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพราะเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีประเด็นในการวิจัยดังนี้ ได้แก่ 1) นิยามและความหมายของความเชื่อ 2) ลักษณะและความสำคัญของความเชื่อ 3) ประเภทของความเชื่อ และ 4) เหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่อ ซึ่งผู้วิจัยจะอธิบายดังนี้

นิยามและความหมายของความเชื่อ

ความหมายของ “ความเชื่อ” หมายถึง สภาวะทางจิตใจของบุคคลหรือสังคมหนึ่ง ที่เชื่อว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความจริง ความดีและความงาม ซึ่งนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นหรือสังคมนั้น เป็นแบบอย่างพฤติกรรมที่นำไปสู่การจัดระเบียบทางสังคม ในรูปแบบที่เป็นลัทธิศาสนาหรือทฤษฎีความรู้ต่างๆ มณีพะยอมมรงค์กล่าวว่า “ความเชื่อ” หมายถึงความตกลงใจในความมีหรือความเป็นของสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น นรก สวรรค์ ภูตผีหรือเทวดามีจริงและความตกลงใจความเป็นเหตุเป็นผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เชื่อว่าถ้าเราทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ใคร สิ่งนั้นย่อมตอบสนองเรา เป็นต้น (มณี พะยอมมรงค์, 2529)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อในทางพระพุทธศาสนา

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อ ที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ ที่เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นตามสัญชาตญาณของมนุษย์ที่ทำให้ชีวิตของมนุษย์นั้นมีความเชื่อตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพราะเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีประเด็นในการวิจัยดังนี้ ได้แก่ 1) แนวคิดทางความเชื่อในทางพระพุทธศาสนา 2) ระบบความเชื่อในทางพระพุทธศาสนา 3) ผลของความเชื่อในทางพระพุทธศาสนา 4) ความเชื่อของคนไทยในอดีตพระพุทธศาสนา 5) ความจำเป็นที่มนุษย์ต้องผูกพันอยู่กับความเชื่อ 6) มูลเหตุและแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความเชื่อ และ 7) ประโยชน์ของความเชื่อในทางพระพุทธศาสนาซึ่งผู้วิจัยจะอธิบาย ดังนี้ ทฤษฎีความรู้ที่เป็นส่วนสำคัญ 3 ประการ คือ 1) จินตมยปัญญา ปัญญาเกิดแต่การคิด การพิจารณาหาเหตุผล 2) สุตมยปัญญา ปัญญาเกิดแต่การฟังการเล่าเรียน และ 3) ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดแต่การฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ 29 ข้อ 21 หน้า 92)

ประวัติและความเป็นมาทางพิธีกรรมการสะเดาะเคราะห์ของวัดศรีษะทอง

ประวัติความเป็นมาทางพิธีกรรมการสะเดาะเคราะห์ของวัดศรีษะทองและลักษณะของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศรีษะทอง” โดยมีการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องประวัติและความเป็นมาของความเชื่อการสะเดาะเคราะห์ในวัดศรีษะทอง ดังนี้ วัดศรีษะทองสร้างขึ้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น เมื่อ พ.ศ. 2358 แต่เดิมบริเวณวัดเป็นป่าร้างไร้ผู้คนอาศัยเพราะอยู่ห่างจากแหล่งน้ำ วัดศรีษะทองเป็นอำเภอหนึ่งที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และพิธีกรรมความเชื่อเพราะมีหลายชุมชนที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง ในการประกอบพิธีกรรมการสะเดาะเคราะห์ เป็นพิธีกรรมพิเศษมีการให้พระสงฆ์สลับกับโหราจารย์บวชบูชาเทวดานมพเคราะห์ ในการนิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์นั้นนิยมนิมนต์เกินกว่าอายุไว้หนึ่งรูปคือ อายุ 25 ปีนิมนต์พระสงฆ์มา 26 รูป อายุ 50 ปี นิมนต์พระสงฆ์มา 51 รูป เป็นต้นหรืออาจนิมนต์พระสงฆ์มาเท่ากับจำนวนดาวนพเคราะห์คือ 9 รูป ก็ได้ และการนิมนต์พระสงฆ์มา 9 รูป นี้ก็เป็นที่ยอมรับด้วยคติความเชื่อว่าจะได้ก้าวหน้า (จันทร์ ไพโรจน์, 2549)

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เรื่อง “การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศิระชะทอง” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant interview) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) รวมจำนวน 10 รูป/คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้แทนพระสังฆาธิการในพื้นที่ กลุ่มชาวบ้านผู้มีความรู้ และกลุ่มผู้แทนองค์กรผู้นำในชุมชน วัด และสถานศึกษา และกลุ่มชาวบ้าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสนทนากลุ่มเฉพาะ การสังเกต และเครื่องมือการบันทึก ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ พฤศจิกายน 2565 -พฤศจิกายน 2566 นำข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ ในวัดศิระชะทอง สรุปได้ดังนี้

1. ความเชื่อประวัติความเป็นมาและลักษณะของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศิระชะทอง

ผู้คนในชุมชนได้มีความเชื่อในศาสตร์ที่ลึกลับที่มีพลังอำนาจที่เหนือธรรมชาติ ได้มีความเชื่อมาจากในตำนาน หรือในคัมภีร์ของทางศาสนาที่ตนเองนับถือนั้น หรือได้มีการบอกเล่าเรื่องราวกันต่อ ๆ กันมา มีการสืบทอดจากในตำราในทางดาราศาสตร์ ทางโหราศาสตร์ และทางไสยศาสตร์ ที่มีความเชื่อในเรื่องของเทพเทวดาในลัทธิทางศาสนาต่าง ๆ ที่ได้มีการผสมผสานระหว่างพิธีกรรมที่มีลักษณะของความเชื่อในวัฒนธรรมประเพณีของผู้คนในชุมชนที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในวิถีการบูชาเทวดานพเคราะห์หรือการบูชาพระราหูที่ได้มีประวัติความเป็นมาในการสืบทอดกันมาเป็นยุค ๆ แต่ละสมัย จึงแบ่งได้เป็น 3 ยุคสมัยได้แก่ ยุคปฐมบท ยุคในการพัฒนา และในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งในแต่ละยุคสมัยได้มีการพัฒนาในความเชื่อในการบูชาพระราหู กันมาดังนี้

1) ยุคสมัยในการเริ่มต้น ของความเชื่อในเรื่องพระราหู ซึ่งในยุคแรกเริ่มต้นในราวปี พ.ศ.2358 เจ้าอาวาสวัดศิระชะทองรูปแรก คือ หลวงปู่ไตร ท่านได้มีความเชื่อในเรื่องพระราหู ในตามความเชื่อในเรื่องเทวดานพเคราะห์ทั้ง 9 องค์ ที่มีคติในความเชื่อว่า พระราหูเป็นดาวนพเคราะห์ดวงที่ 8 ที่เป็นหนึ่งใน 9 ในดาวนพเคราะห์ ที่มีความเชื่อว่าพระราหูเป็นธาตุลมสามารถส่งผลดีหรือส่งผลร้ายให้กับดวงชะตาของผู้คนได้หลวงปู่ไตร ท่านจึงเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างเครื่องรางพระราหูอมจันทร์แกะจากกะลาตาเดียวขึ้น ในชุมชน วัดศิระชะทอง ท่านได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนในชุมชนได้นำไปบูชาหรืออาราธนาไปพกติดตัว

2) ยุคในการพัฒนาของความเชื่อการสะเดาะเคราะห์เกี่ยวกับพระราหู ซึ่งในยุคสมัยของหลวงพ่อน้อย นาวารัตน์ ได้เป็นยุคสมัยในการพัฒนาฟื้นฟูความเชื่อในเรื่องพระราหู ในปีพ.ศ.2460 เป็นต้นมา หลวงพ่อน้อยต้องดูแลบูรณะวัดศิระชะทองท่านจึงได้มีแนวคิดในการฟื้นฟูพัฒนารูปแบบในการสร้างเครื่องรางพระราหูอมจันทร์แกะจากกะลาตาเดียวขึ้นมา เพื่อนำมาแจกจ่ายแก่ลูกศิษย์ และชาวบ้านในชุมชนจนเป็นที่เคารพนับถือของคนในชุมชน จนเกิดมีชื่อเสียงเลื่องลือเป็นที่รู้จักของคนในชุมชน และประชาชนทั่วไป ในการรักษาโรคภัย การสะเดาะเคราะห์ การอาบรดน้ำมนต์ ให้กับผู้คนทั่วไปที่ดวงไม่ดี ได้มีการดูฤกษ์ยามให้กับคนในชุมชนที่มาขอช่วยเหลือกับหลวงน้อย และได้ขอคำแนะนำในการเริ่มต้นในการทำธุรกิจในการงานต่างๆ

3) ยุคโลกาภิวัตน์ ของความเชื่อการสะเดาะเคราะห์เกี่ยวกับพระราหู ซึ่งจนมาถึงในยุคสมัยของหลวงพ่อบุญศรีโรตม์สุวรรณรักษ์ ดิสาโร เป็นเจ้าอาวาสวัดศิระชะทอง ในปีพ.ศ.2534 ได้มีการพัฒนากันมาต่อเนื่องของความเชื่อในเรื่องพระราหู จนมาถึงในช่วงประมาณปีพ.ศ.2536 ได้มีการหล่อเทวรูปราหูองค์ใหญ่ขึ้นเป็นเนื้อทองเหลืองที่มีหน้าตักกว้าง 109 เมตร ส่วนสูง 99 นิ้วจนมาถึงในปีพ.ศ.2537 ได้หล่อเทวรูปราหูองค์ใหญ่เสร็จ

เรียบร้อย โดยผู้คนในชุมชนได้ร่วมกันบริจาคทองเหลือง และบริจาคเงินค่าปั้นเทวรูปราหู ต่อมาในปีพ.ศ.2560 หลวงพ่อพระครูปลัดสมาธิวัฒน์ ชาตสิริ เป็นเจ้าอาวาสวัดศีระทองในยุคปัจจุบัน เป็นยุคสมัยที่รุ่งเรืองได้มีจัดเป็น ประเพณีประจำปีในการบูชาพระราหูและพิธีสวดนพเคราะห์ทุกปีจนมาถึงทุกวันนี้ และได้มีการสืบทอดความเชื่อมา หลายยุคสมัยจนมาถึงยุคปัจจุบันเป็นการพัฒนามีการเปลี่ยนแปลงในการบูชาพระราหู ตามความเชื่อในทางศาสนา ทั้งศาสนาพราหมณ์ และพระพุทธศาสนา

2. รูปแบบและวิธีการแสดงออกกับความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของประชาชนในวัดศีระทอง

1) รูปแบบความเชื่อในทางโหราศาสตร์ที่เกี่ยวกับเทวดานพเคราะห์ทั้ง 9 องค์ เป็นการโคจรของ พระราหูที่เข้าสวैयाอายุของผู้ที่เกิดตามกำลังวัน พระราหูจะเข้ามาสวैयाอายุของผู้คนตั้งแต่เกิดจนมีอายุ 15 ปี เป็นต้น จึงมีพิธีกรรมการสวดนพเคราะห์เพื่อเป็นการบูชาพระราหูที่เข้ามาสวैयाอายุของผู้คน ที่มีรูปแบบและวิธีการ แสดงออกกับความเชื่อในตำราทางโหราศาสตร์ พระราหูเป็นธาตุลมจึงต้องบูชาพระราหูกลางแจ้งเหตุที่ต้องบูชา พระราหูด้วยของดำ 8 อย่าง เป็นเพราะพระราหูเป็นเทวดานพเคราะห์องค์ที่ 8 เครื่องบวงสรวงบูชาพระราหูนั้น ประกอบไปด้วยความหมายอันเป็นมงคล

2) รูปแบบการแสดงออกในพิธีกรรมการถวายเครื่องบูชาพระราหู การเตรียมเครื่องบวงสรวงบูชา พระราหู จะมีเครื่องบูชาประกอบไปด้วย ธูปดำ 8 ดอก เทียนดำ 1 เล่ม ดอกกุหลาบดำ 1 ดอก ทองคำเปลวจำนวน 8 แผ่น และสิ่งของดำ 8 อย่าง ผู้คนในชุมชนนิยมมาบูชาพระราหูในวันพุธกลางคืน ซึ่งมีความเชื่อในทางโหราศาสตร์ที่ ได้เชื่อว่าในวันพุธกลางคืนเป็นวันที่มีพลังอำนาจของพระราหูมากที่สุดของทุกวันเป็นการประกอบพิธีกรรมการบูชา พระราหู รูปแบบการบูชาพระราหูด้วยการถวายนางรำโดยมีการถวายนางรำเพื่อเป็นการขอพรกับพระราหู หรือเป็น รูปแบบในการแก้บนบานศาลกล่าวกับพระราหูเทพเจ้าแห่งโชคกลาง เป็นวิธีการแสดงออกของพิธีกรรมการสวดนพ เคราะห์เกี่ยวกับการบูชาพระราหู เป็นพิธีบวงสรวงบูชาพระราหูเพื่อทำให้เกิดเป็นสิริมงคลในการประกอบพิธีกรรม ที่มีขั้นตอนดังนี้ การประกอบพิธีกรรมในทางพระพุทธศาสนา และการประกอบพิธีกรรมในทางพราหมณ์ที่ได้มี ขั้นตอนในการนุ่งผ้าใช้สีผ้าตามกำลังวันแล้วโห่สวดอัญเชิญเทวดาจากนั้นโห่สวดถวายบัตรพลีจากนั้นโห่ที่ สวดบทมคธพากย์ แล้วก็สวดบทสยามพากย์บูชาเทพนพเคราะห์

3. กระบวนการก่อเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของผู้คนจนกลายเป็น บรรทัดฐานของชุมชนในสังคมต่อวัดศีระทอง

กระบวนการก่อเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของผู้คนจนกลายเป็นบรรทัด ฐานของชุมชนในสังคมต่อวัดศีระทอง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับพระราหู ในรูปแบบของเครื่องรางของขลังเป็นความเชื่อในเรื่องพระราหูที่ได้มีการเล่าสืบทอดกันมาในคัมภีร์ของศาสนาทั้ง ศาสนาพราหมณ์ และพระพุทธศาสนาในเรื่องพระราหูยังอยู่ในวรรณคดีไทยที่เป็นวรรณกรรมในรูปแบบเป็นงาน เขียนในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์หรือวรรณคดีในการตะของอินเดีย ที่มีอยู่ในความเชื่อของศาสนาทั้ง 2 ศาสนาคือ ความเชื่อเรื่องพระราหูในทางพระพุทธศาสนา และความเชื่อเรื่องพระราหูในทางศาสนาพราหมณ์ จนเกิดเป็น ศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาพระราหูวัดศีระทองเป็นจุดเริ่มต้นในการบูชาพระราหูเกิดขึ้นนั้น ใน ปี พ.ศ.2538 ได้อัญเชิญเทวรูปพระราหู มาประดิษฐานอยู่ในศาลาแปดเหลี่ยม และได้มีการบวงสรวงบูชาเทพพระราหู ขึ้นตามตำราพราหมณ์ และในวันที่ 24 ตุลาคม ปีพ.ศ.2538 ได้เกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาขึ้นเต็มดวง และในเวลา ต่อมาใน ปีพ.ศ.2540 ได้เกิดปรากฏการณ์เศษกิจฟองสบู่แตกทำให้ประชาชนในสังคมได้หันมาพึ่งพาสิ่งศักดิ์สิทธิ์กัน เป็นจำนวนมาก และทำให้ผู้คนในสังคมได้รู้จักพระราหูวัดศีระทองกันมากขึ้นจึงเกิดเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา 4 ด้านได้แก่

- 1) ด้านความศรัทธาในวัตถุมงคลที่ได้แกะจากกะลาตาเดียวเป็นรูปพระราหูอมจันทร์
- 2) ด้านแหล่งการท่องเที่ยวเชิงพุทธที่เป็นการมาเที่ยวชมศิลปจิตรกรรมปูนปั้นอยู่ในวิหาร 5 วิหาร
- 3) ด้านความเชื่อในชุมชนได้มีความศรัทธาในหลวงพ่อน้อย เนาวรัตน์ ที่ได้มีความเชื่อในองค์พระราหูที่ได้เชื่อว่าเป็นเทพเจ้าแห่งโชคลาภที่มีความศักดิ์สิทธิ์ที่ผู้คนในชุมชนได้ให้เคารพนับถือกันมา และได้เป็นที่พึ่งทางใจให้กับคนในชุมชน
- 4) ด้านเศรษฐกิจในชุมชนเป็นการสร้างเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นตามสถานที่ชุมชนต่าง ๆ ที่ได้สร้างเทวาลัยหรือเทวสถานพระราหูขึ้น

จึงเกิดเป็นบรรทัดฐานของชุมชนในสังคมของความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาพระราหูวัดศิริชะทอง ซึ่งคนในชุมชนได้นำเอามาประพฤติปฏิบัติตามหลักความเชื่อในเรื่องของศีลธรรมในทางศาสนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนในชุมชน ที่ได้เปรียบพระราหูนั้น เสมือนเบญจศีล เบญจธรรม ที่อย่างน้อยทุกคนในชุมชนจะต้องมีศีล 5 หรือศีล 8 ที่ทำให้เกิดเป็นบรรทัดฐานของความดีงามของผู้คนที่มาบูชาพระราหูจะต้องอยู่ในศีลธรรมที่ประกอบไปด้วย

เบญจศีล เป็นเครื่องรักษาของผู้คนในชุมชนที่จะควบคุมกาย และวาจาให้เป็นปกติ คือ ไม่ทำบาป โดยเป็นการประพฤติตนให้อยู่ในศีลที่มีอยู่ 5 ประการ อาณิสสส์ที่ได้รับจากการรักษาศีลมีอยู่ 6 ประการ

เบญจธรรม เป็นการนำเอาหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนานำมาปฏิบัติกับตนเองมีอยู่ 5 ประการ เพื่อให้ผู้คนได้เกิดความศรัทธาในเทพพระราหู และทำให้ผู้คนในชุมชนสามารถยอมรับนับถือ ที่เป็นการปฏิบัติตนของผู้คนในชุมชนที่ได้มีการเล่าเรื่องในการบำเพ็ญสร้างบารมีของพระราหู ที่ได้มีการยกตัวอย่างขึ้นมาเกี่ยวข้องกับหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาที่มีการเล่าเรื่องถึงตอนที่พระพุทธรูปเจ้าได้สร้างบำเพ็ญบารมีด้วยความดีที่เป็นการประพฤติตนของผู้คนในชุมชนทำให้เกิดเป็นบรรทัดฐานของชุมชนในสังคมควบคู่กับการปรับตัวเข้ากับผู้คนในชุมชนทำให้เข้าร่วมกับความเชื่อในทางพระพุทธศาสนา ในเรื่องการประพฤติปฏิบัติชอบทำให้อยู่ในศีลธรรมจึงเกิดเป็นบรรทัดฐานของชุมชนในสังคมที่มีต่อวัดศิริชะทอง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“ความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศิริชะทอง” มีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. การอภิปรายผลจากการวิจัยความเชื่อประวัติความเป็นมาและลักษณะของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศิริชะทอง เป็นความเชื่อของศาสตร์ที่ลึกลับมีพลังอำนาจที่เหนือธรรมชาติ ได้มีความเชื่อมาจากในตำนาน หรือในคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือนั้น ได้มีการบอกเล่าต่อ ๆ กันมา มีการสืบทอดในตำราทางดาราศาสตร์ ทางโหราศาสตร์ และทางไสยศาสตร์ มีความเชื่อในเรื่องเทพเทวดาของลัทธิศาสนาต่าง ๆ ที่มีการผสมผสานระหว่างพิธีกรรมที่มีลักษณะความเชื่อในวัฒนธรรมประเพณีของคนในชุมชนวัดศิริชะทอง ที่มีความเชื่อประวัติความเป็นมาในการสร้างพระราหู ในยุคแรกเริ่มต้นในราว ปีพ.ศ.2358 เจ้าอาวาสวัดศิริชะทองรูปแรก คือ หลวงปู่ไตร ท่านได้มีความเชื่อในเรื่องพระราหู ในตามความเชื่อในเรื่องเทวดานพเคราะห์ทั้ง 9 องค์ ที่มีคติในความเชื่อว่า พระราหูเป็นดาวนพเคราะห์ดวงที่ 8 ที่เป็นหนึ่งใน 9 ในดาวนพเคราะห์ ที่มีความเชื่อว่าพระราหูเป็นธาตุลมสามารถส่งผลดีหรือส่งผลร้ายให้กับดวงชะตาของผู้คน เป็นยุคในการพัฒนาของความเชื่อการสะเดาะเคราะห์เกี่ยวกับพระราหู ในยุคสมัยของหลวงพ่อน้อย เนาวรัตน์ ได้เป็นยุคสมัยในการพัฒนาฟื้นฟูความเชื่อในเรื่องพระราหู หลังใน ปีพ.ศ. 2460 เป็นต้นมา (มณี พะยอมยงค์, 2529) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“วัฒนธรรมล้านนาไทย “กล่าวว่า ความเชื่อ”หมายถึง ความตกลงใจในความมีหรือความเป็นของสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น นรก สวรรค์ ภูตผีหรือเทวดามีจริงและ

ความตกลงใจความเป็นเหตุเป็นผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เชื่อว่าถ้าเราทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ใครสิ่งนั้นย่อมตอบสนองเรา เป็นสภาวะทางจิตใจของบุคคลหรือสังคมหนึ่ง ที่เชื่อว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความจริง ความดีและความงาม ซึ่งนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นหรือสังคมนั้น เป็นแบบอย่างพฤติกรรมที่นำไปสู่การจัดระเบียบทางสังคม ในรูปแบบที่เป็นลัทธิศาสนาหรือทฤษฎีความรู้ต่างๆ เป็นต้น หลวงพ่อน้อยต้องดูแลบูรณะวัดศิระทอง ท่านจึงได้มีแนวคิดในการฟื้นฟูพัฒนารูปแบบในการสร้างเครื่องรางพระราหูอมจันทร์แกะจากกะลาตาเดียวขึ้นมา เพื่อนำมาแจกจ่ายแก่ลูกศิษย์ และชาวบ้านในชุมชน จนเป็นที่เคารพนับถือของคนในชุมชน จนเกิดมีชื่อเสียงเลื่องลือเป็นที่รู้จักของคนในชุมชน และประชาชนทั่วไป ในการรักษาโรคภัย การสะเดาะเคราะห์ การอาบรดน้ำมนต์ ให้กับผู้คนทั่วไปที่ดวงไม่ดี ได้มีการดูลูกขี้ยามให้กับคนในชุมชนที่มาขอช่วยเหลือกับหลวงน้อย มีลักษณะความเชื่อการสะเดาะเคราะห์ในลักษณะเป็นเครื่องรางของขลังเกี่ยวกับพระราหู มีลักษณะความเชื่อเป็นเครื่องรางของขลังเกี่ยวกับพระราหูแกะจากกะลาตาเดียวเป็นพระราหูอมจันทร์ เป็นรูปทรงสามเหลี่ยม และมีขนาดเล็กกะทัดรัดสวยงาม และเหมาะสำหรับนำมาพกพาติดตัว ช่างได้แกะกะลาเป็นรูปทรงสามเหลี่ยม ทรงสี่เหลี่ยม ทรงวงกลม มีลักษณะความเชื่อการสะเดาะเคราะห์ในลักษณะเป็นการสร้างเทวรูปพระราหู มีลักษณะในการสร้างเป็นเทวรูปพระราหูหล่อด้วยทองเหลืองครึ่งท่อนทรงครุฑอยู่บนหมอกเมฆ (เดือน คำดี, 2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศาสนศาสตร์และมนุษย์กับสังคม”กล่าวว่า ลักษณะมีความสำคัญของความเชื่อมี 2 ทาง คือ ลักษณะและความสำคัญของความเชื่อในทางสังคม ความเชื่อเป็นพลังทางสังคม ที่สำคัญครอบคลุมกิจกรรมของมนุษย์ได้ทุกด้าน เช่น การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และจริยธรรม เพราะว่าความเชื่อเป็นปัจจัยกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์หมายถึง ความคิดความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเป็นสาเหตุให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาตามความเชื่อ (ดร. สรวิชัย วงษ์สอาด, 2561)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศรัทธากับปัญญา”กล่าวว่า ลักษณะและความสำคัญของความเชื่อในทางพระพุทธศาสนาอธิบายต่อไปนี้ คือ ความเลื่อมใสในทางธรรม กล่าวคือเชื่อสิ่งที่ควรเชื่อ เชื่อด้วยเหตุด้วยผลเชื่อมั่นในคุณงามความดีในความจริง มีจิตตั้งมั่นอยู่กับพระรัตนตรัย 3 (พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์) เพื่อที่จะไม่ให้บุคคลลุ่มหลงไปตามสิ่งที่ยั่วชวน และสิ่งแวดล้อมภายนอก เพราะว่า ศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ต้องมีปัญญาเข้ามาเป็นเครื่องควบคุมในฐานะเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นด้วยเสมอ นอกจากนี้ ศรัทธา ยังหมายถึง โสภณเจตสิกธรรม กล่าวคือ สิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับจิต ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะชักนำให้จิตมีความเชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อเป็นลักษณะของศรัทธาทั้งในทางธรรมและเจตสิกธรรมมีความหมายเหมือนกันคือความเชื่อที่มีปัญญากำกับ หมายถึง ต้องอยู่ในขอบเขตของความเชื่อ 4 ประการ คือ กัมมสัทธา (เชื่อกฎแห่งกรรม) วิปากสัทธา (เชื่อผลแห่งกรรม) กัมมัสสกตาสัทธา (เชื่อว่าสัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของตัว)และตถาคตโพธิสัทธา (เชื่อปัญญาการตรัสรู้เองโดยชอบของพระผู้มีพระภาคเจ้า) ความเชื่อทั้ง 4 ประการนี้ สรุปรวม ๆ แล้วมีความเชื่อ เหลือ 2 ประเภท กล่าวคือ 3 ข้อแรกเป็นความเชื่อในเหตุผลหรือในกฎธรรมชาติเพราะพระพุทธศาสนา มองเรื่องกรรมเป็น กฎธรรมชาติ ส่วนข้อที่ 4 เป็นความเชื่อในความสามารถส่วนตัวของผู้เข้าถึงความจริง

เป็นยุคโลกาภิวัตน์ของความเชื่อการสะเดาะเคราะห์เกี่ยวกับพระราหู ในยุคสมัยของหลวงพ่พระครู สิริโถม์สุวรรณารักษ์ ตีสารโ เป็นเจ้าอาวาสวัดศิริชะทอง ใน ปีพ.ศ.2534 ได้มีการพัฒนากันมาต่อเนื่องของความ เชื่อในเรื่องพระราหู จนมาถึงในช่วงประมาณ ปีพ.ศ. 2536 ได้มีการหล่อเทวรูปราหูองค์ใหญ่ขึ้นเป็นเนื้อทองเหลือง ที่มีหน้าตักกว้าง 109 เมตร ส่วนสูง 99 นิ้วจนมาถึงใน ปีพ.ศ.2537 ได้หล่อเทวรูปราหูองค์ใหญ่เสร็จเรียบร้อย โดย ผู้คนในชุมชนได้ร่วมกันบริจาคทองเหลือง และบริจาคเงินค่าปั้นเทวรูปราหู โดยคุณสุรชัย หวังพัฒนานุกุล และคุณ ชุมศักดิ์ โอสนานนท์ เป็นประธานในการหล่อเทวรูปราหูจนสำเร็จเรียบร้อย จนมาถึงในช่วงใน ปีพ.ศ.2538 ได้มี พิธีบรวงสรวงในการอัญเชิญเทวรูปราหูองค์ใหญ่มาประดิษฐานในวัดศิริชะทอง อยู่ในศาลาแปดเหลี่ยมเป็นเทวส ถานบูชาพระราหู ตามความเชื่อศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และในช่วง ปีพ.ศ.2538 ได้เกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาขึ้น ต่อมาในปีพ.ศ.2560 หลวงพ่พระครูปลัดสมาธิวัฒน์ ชาตีสิริ เป็น เจ้าอาวาสวัดศิริชะทองในยุคปัจจุบัน เป็นยุค สมัยที่รุ่งเรืองได้มีจัดเป็นประเพณีประจำปีในการบูชาพระราหูและพิธีสวดนพเคราะห์ทุกปีจนมาถึงทุกวันนี้ ความ เชื่อการสะเดาะเคราะห์เกี่ยวกับพระราหูของคนในชุมชนได้มีความเชื่อในเรื่องพระราหูกันมายาวตั้งแต่หลวงปู่ไตร ได้มาเป็นเจ้าอาวาสวัดศิริชะทอง จนมีการส่งต่อความเชื่อในพระราหูมาถึงยุคหลวงน้อย นาวารัตน์ จนเกิดกระแส ในเครื่องรางพระราหูอมจันทร์แกะจากกะลาตาเดียวขึ้นมา และมีการสืบทอดพัฒนามาหลายยุคสมัยจนมาถึงยุค ปัจจุบันเป็นการเปลี่ยนแปลงในการบูชาพระราหู ตามความเชื่อในทางศาสนาทั้งศาสนาพราหมณ์ และ พระพุทธศาสนา ต่อมาใน ปีพ.ศ.2540 ได้ปรากฏการณ์วิกฤตทางเศรษฐกิจในประเทศเกิดฟองสบู่แตกหรือต้มยำกุ้ง ทำให้เกิดกระแสในทางสังคมทำให้เกิดการตื่นตัวของคนในสังคมขึ้นมา เมื่อมีผู้คนได้มาบูชาพระราหูในวัดศิริชะทอง แล้วทำให้เกิดการผ่านพ้นวิกฤตทางเศรษฐกิจไปได้ ทำให้สามารถมีความมั่นคงในทางการเงินมากขึ้นรอดพ้นวิกฤตทาง เศรษฐกิจ จึงเกิดเป็นจุดเริ่มต้นของกระแสในการมาบูชาพระราหูในวัดศิริชะทอง จนเกิดเป็นประเพณีการสวดนพ เคราะห์ประจำปีของวัดศิริชะทองจนมาถึงทุกนี้ (พระครูสิริโถม์สุวรรณารักษ์, 2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“พระราหู และการสวดนพเคราะห์ในชุมชนวัดศิริชะทอง”กล่าวว่า เป็นการผสมผสานระหว่างความเชื่อเดิมของศาสนา พราหมณ์ที่เชื่อว่ามีพิธีกรรมบางอย่างที่สามารถทำให้คนเราประสบกับความโชคดีและโชคร้ายได้ แต่ในทาง พระพุทธศาสนาไม่ได้นิยม หรือเห็นว่าการกระทำเช่นนั้นจะเป็นการกระทำที่ถูกต้องและเหมาะสมกับความ เป็น สมณะหรือความเป็นชาวพุทธเพราะเป็นการกระทำที่มุ่งต่อลาภและสักการะ ไม่ได้มุ่งถึงการหลุดพ้นจากกิเลสอัน เป็นเป้าหมายหลักของพระพุทธศาสนา โดยพระพุทธศาสนาเห็นว่าการที่จะหลุดพ้นจากกิเลสได้ ซึ่งการบูชาพระ ราหูและการสวดนพเคราะห์ในชุมชนวัดศิริชะทอง ตำบลศิริชะทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีพัฒนาการ ในการสั่งสมความรู้เรื่องการสะเดาะเคราะห์ต่ออายุมาจากศาสนาโบราณ จากความรู้เรื่องโหราศาสตร์ จากคตินิยม ของชาวบ้านในอดีต และจากความรู้ทางโหราศาสตร์ และเทพเจ้าจากศาสนาพราหมณ์ที่เคยรุ่งเรืองมาในดินแดน แถบนี้มาก่อน มีขั้นตอนและพิธีการที่ประยุกต์ โดยการใช้บทสวดพระปริตร และความเชื่อเรื่องเทพพระราหูและ เทวดานพเคราะห์ โดยประกอบกับความเชื่อที่เน้นเรื่องกรรม เรื่องอำนาจพระรัตนตรัย เรื่องเจ้ากรรมนายเวรและ เรื่องความไม่ประมาท และกระบวนการจัดพิธีกรรมจะอิงอาศัยจากหลักฐานที่ปรากฏในคัมภีร์และแม่กระทั้งบท สวดมนต์ที่นำมาใช้ก็เป็นการนำเอาบทพระปริตรที่มีอยู่ในคัมภีร์พระพุทธศาสนามาเป็นกรอบสำคัญในการจัด พิธีกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การสะเดาะเคราะห์ต่ออายุนั้นเป็นการจัดพิธีกรรมที่มีพื้นฐานจากหลักฐานและคำสอน ของพระพุทธศาสนา เมื่อทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติแล้วจะเกิดคุณค่าอย่างมากมายทั้งแก่ตนเอง คือ มีความ มั่นใจหลังจากการเข้าร่วมพิธีกรรมบูชาเทพพระราหูและบูชาเทวดานพเคราะห์ แล้ว และในส่วนสังคม พิธีกรรมการ สะเดาะเคราะห์ต่ออายุนี้นี้สามารถให้คุณค่าในด้านของการสร้างความสามัคคีให้เกิดกับครอบครัวและชุมชนเป็นอย่าง ยิ่ง

2. การอธิบายผลจากการวิจัยรูปแบบและวิธีการแสดงออกกับความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของประชาชนในวัดศีระทอง รูปแบบความเชื่อ ซึ่งเป็นรูปแบบในการบูชาดวงเคราะห์ทั้ง 9 ดวง ได้มีความเชื่อว่าเป็นการบูชาพระราหู ที่เข้ามาทับลักคนราศี ผู้ที่ประกอบพิธีกรรมมีความเชื่อในทางตำราโหราศาสตร์ ว่าในรอบ 18 ปี ตรงกับเดือนมีนาคมตามคติความเชื่อของพราหมณ์จะเกิดการย้ายราศีครั้งใหญ่ทั้ง 12 ราศี ซึ่งในตำราโหราศาสตร์เป็นการเปลี่ยนแปลง มีผลต่อดวงชะตาของมนุษย์ทุกคนที่เกิดตามราศีทั้ง 12 ราศี เป็นการโคจรของดาวนพเคราะห์ เปรียบเสมือนเทวดานพเคราะห์ทั้ง 9 องค์ คือ พระอาทิตย์ พระจันทร์ พระอังคาร พระพุธ พระพฤหัสบดี พระศุกร์ พระเสาร์ พระราหู และพระเกตุ จึงมีพิธีกรรมการสวดนพเคราะห์ตามกำลังวัน เป็นการผสมผสานเข้ากับพิธีกรรมทั้งพราหมณ์ และพุทธเข้าด้วยกันที่เป็นตามขั้นตอนของพิธีกรรมในการบูชาในรูปแบบความเชื่อ ดังนี้

รูปแบบความเชื่อการสะเดาะเคราะห์เกี่ยวกับการบูชาพระราหูด้วยของดำ 8 อย่าง เป็นพิธีกรรมการบูชาพระราหูเป็นการนำเครื่องบวงสรวงบูชาด้วยของดำ 8 อย่าง ที่ได้นำมาบูชาพระราหู (ธำมรงค์ พัฒนะสิงห์, พระปลัดวิระชนม์ เขมวีโร, วิทยุ ชันแก้ว, 2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสะเดาะเคราะห์ ค่ำโพธิ์ค้ำไฮ ของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ “กล่าวว่า การสะเดาะเคราะห์ต่ออายุในพระพุทธศาสนาเถรวาทนั้น เป็นการผสมผสานระหว่างความเชื่อเดิมของศาสนาพราหมณ์ที่เชื่อว่ามีพิธีกรรมบางอย่างที่สามารถทำให้คนเราประสบกับความโชคดีและโชคร้ายได้ แต่ในทางพระพุทธศาสนาไม่ได้นิยม หรือเห็นว่าการกระทำเช่นนั้นจะเป็นการกระทำที่ถูกต้องและเหมาะสมกับความเป็นสมณะหรือความเป็นชาวพุทธเพราะเป็นการกระทำที่มุ่งต่อลาภและสักการะ ไม่ได้มุ่งถึงการหลุดพ้นจากกิเลสอันเป็นเป้าหมายหลักของพระพุทธศาสนา โดยพระพุทธศาสนาเห็นว่าการที่จะหลุดพ้นจากกิเลสได้ซึ่งการสะเดาเคราะห์ต่ออายุค้ำโพธิ์ค้ำไฮของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ มีพัฒนาการในการสั่งสมความรู้เรื่องการสะเดาะเคราะห์ต่ออายุมาจากศาสนาโบราณ จากความรู้เรื่องโหราศาสตร์ จากคตินิยมของชาวบ้านในอดีต และจากความรู้ทางโหราศาสตร์ และเทพเจ้าจากศาสนาพราหมณ์ที่เคยรุ่งเรืองมาในดินแดนแถบนี้มาก่อน มีขั้นตอนและพิธีการที่ประยุกต์ โดยการใช้บทสวดพระปริตรและความเชื่อเรื่องเทพเทวดาประจำต้นไม้อันประกอบกับความเชื่อที่เน้นเรื่องกรรม เรื่องอำนาจพระรัตนตรัย เรื่องเจ้ากรรมนายเวรและเรื่องความไม่ประมาท และกระบวนการจัดพิธีกรรมจะอิงอาศัยจากหลักฐานที่ปรากฏในคัมภีร์และแม้กระทั่งบทสวดมนต์ที่นำมาใช้ก็เป็นการนำเอาบทพระปริตรที่มีอยู่ในคัมภีร์พระพุทธศาสนามาเป็นกรอบสำคัญในการจัดพิธีกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การสะเดาะเคราะห์ต่ออายุค้ำโพธิ์ค้ำไฮนั้นเป็นการจัดพิธีกรรมที่มีพื้นฐานจากหลักฐานและคำสอนของพระพุทธศาสนา เมื่อทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติแล้วจะเกิดคุณค่าอย่างมากมายทั้งแก่ตนเอง คือ มีความมั่นใจหลังจากการเข้าร่วมพิธีกรรมแล้ว และในส่วนสังคมพิธีกรรมการสะเดาะเคราะห์ต่ออายุค้ำโพธิ์ค้ำไฮนี้สามารถให้คุณค่าในด้านของการสร้างความสามัคคีให้เกิดกับครอบครัวและชุมชนเป็นอย่างยิ่งวิธีการแสดงออกถึงความเชื่อ เพราะว่าพระราหูเป็นเงาดำอาศัยอยู่บนหมอกเมฆหรือที่เรียกว่า คราส พระราหูได้สถิตประจำทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เนื่องด้วยพระราหูเป็นธาตุลมจึงต้องบูชาพระราหูกลางแจ้ง เหตุที่ต้องบูชาพระราหูด้วยของดำ 8 อย่าง เป็นเพราะพระราหูเป็นเทวดานพเคราะห์องค์ที่ 8 เครื่องบวงสรวงบูชาพระราหูนั้นประกอบไปด้วยความหมายอันเป็นมงคล ที่มีรูปแบบการแสดงออกในพิธีกรรมการถวายเครื่องบูชาพระราหู ทางวัดศีระทองมีการเตรียมเครื่องบวงสรวงบูชาพระราหูเอาไว้ได้จัดเป็นชุด ๆ หนึ่งชุดจะมีเครื่องบูชาประกอบไปด้วย รูปดำ 8 ดอก เทียนดำ 1 เล่ม ดอกกุลาบดำ 1 ดอก ทองคำเปลวจำนวน 8 แผ่น ผู้คนในชุมชนนิยมมาบูชาพระราหูในวันพุธกลางคืน ซึ่งมีความเชื่อในทางโหราศาสตร์ ว่าในวันพุธกลางคืน เป็นวันที่มีพลังอำนาจของพระราหูมากที่สุดของทุกวัน โดยผู้คนที่มาบูชาพระราหูจะต้องมารับเครื่องบูชาที่ทางวัดได้จัดเตรียมเอาไว้ 8 อย่าง ที่เป็นเครื่องบูชาพระราหู ที่ประกอบไปด้วย, ไม้ด้าต้ม 1 ตัว, เหล้าดำเชื่องชุนขวดใหญ่ 1 ขวด, กาแฟดำ 1 แก้ว, เน้าก้วย 1 ถ้วย, ถ้วยด้าต้มน้ำตาล 1 ถ้วย, ข้าวเหนียวดำ 1 ถ้วย, ขนมเปียกปูน 1 ถ้วย, ไข่เยี่ยวม้า 1 ฟอง,

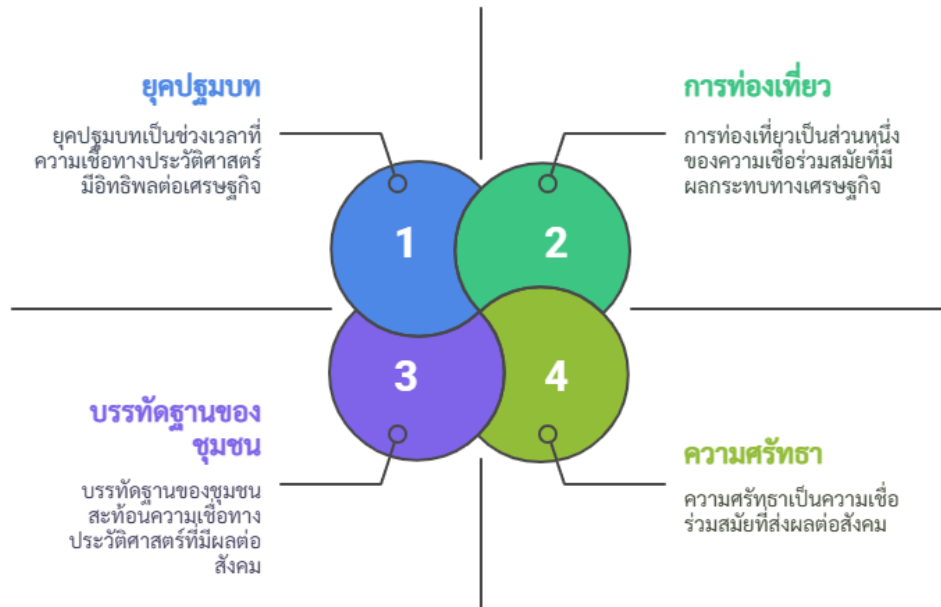
บายศรีปากชาม 1 คู่, หมากพุลบุหรื 1 ชุด, ธูปดำ 8 ดอก, เทียนดำ 1 เล่ม, ดอกกุหลาบดำ 1 ดอก, ทองคำเปลวจำนวน 8 แผ่น, และมีการถวายนางรำ 1 คณะ โดยนางรำ 1 คณะ จะมีนางรำ 4 คน หรือ 8 คน ต่อ 1 คณะ (ธัญลักษณ์ โพธิกุล, 2563) ได้การศึกษาเรื่อง พิธีสืบชะตา กล่าวว่า วิธีการแสดงออกกับความเชื่อ พิธีกรรมพื้นบ้านล้านนาเพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการพบปะแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างกัน ผ่านการให้คุณค่าของสัญลักษณ์นิยม ที่เป็นปรากฏการณ์สถานที่และสิ่งของโดยเป้าหมายของการใช้สัญลักษณ์เหล่านี้ มักจะมุ่งหวังให้หาย หรือบรรเทาอาการเจ็บป่วย หลุดพ้นจากสถานการณ์ที่ตนเองไม่พึงประสงค์ และตอบสนองต่อความต้องการสิ่งที่ตนเองประสงค์ มักจะให้การตอบแทนโดย การเลียงขอบคุณ ซึ่งเป็นหนึ่งในการเสริมสร้างกำลังใจให้กับผู้คนที่มีความหวังจากการช่วยเหลือของสิ่งที่ตนศรัทธา บางครั้งอาจจะแฝงด้วยผลประโยชน์ที่เป็นสิ่งของหรือเงินที่ผู้นำกิจกรรมเก็บจากเครื่องเช่นสังเวทต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมเสริมสร้างองค์ความรู้สู่แนวทางการปฏิบัติในการประยุกต์ใช้ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพที่เหมาะสมและถูกต้อง ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวโดยผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้โดยเฉพาะการจัดหา สร้าง และการสื่อความหมายของสัญลักษณ์นิยมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเข้าร่วม และสะท้อนผลด้านการสร้างเสริมสุขภาพจิตหลังจากกระบวนการพิธีกรรมนั้นเสร็จสิ้น ส่วนการประยุกต์รูปแบบพิธีกรรมล้านนาสู่การปฏิบัติควรมีการกระตุ้น และส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยเกิดการเรียนรู้และสร้างคุณค่าในลักษณะของการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน เช่น วัด โรงเรียน รวมถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้สูงอายุ หมอพิธีกรรม พระสงฆ์โดยทุกขั้นตอนต้องก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างแท้จริง

3. การอภิปรายผลจากการวิจัยกระบวนการก่อเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของผู้คนจนกลายเป็นบรรทัดฐานของชุมชนในสังคมต่อวัดศีระทอง การเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาพระราหูวัดศีระทอง ในปีพ.ศ.2538 ได้มีการอัญเชิญเทวรูปราหู มาประดิษฐานอยู่ในศาลาแปดเหลี่ยม และได้มีการบวงสรวงบูชาเทพพระราหูขึ้นตามตำราพราหมณ์ และในวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2538 ได้เกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาขึ้นเต็มดวง โดยพระครูสิทธิโรถม์ สุวรรณารักษ์ อดีตเจ้าอาวาส ได้มีการประกอบพิธีกรรมทั้งพราหมณ์ และพิธีทางพระพุทธศาสนาขึ้น ในเวลาต่อมาในปีพ.ศ.2540 ได้เกิดปรากฏการณ์เศษกิจฟองสบู่แตกทำให้ประชาชนในสังคมได้หันมาพึ่งพาสิ่งศักดิ์สิทธิ์กันเป็นจำนวนมาก และทำให้ผู้คนในสังคมได้รู้จักพระราหูวัดศีระทองกันมากขึ้น ได้มีเจ้าของธุรกิจที่ได้ผลกระทบเศษกิจได้เดินทางเข้ามาบูชาขอพรกับพระราหูให้ช่วยเหลือธุรกิจและการเงิน ทำให้ธุรกิจเกิดการฟื้นตัวขึ้นเป็นผลสำเร็จ จึงเกิดเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา 4 ด้านได้แก่ ด้านความศรัทธาในวัดถุ่มงคมีลักษณะของวัดถุ่มงคมีที่ท่านได้นำเอารูปแบบของความเชื่อในเรื่องของเทวดานพเคราะห์ได้นำมาสร้างเป็นวัดถุ่มงคมีแกะจากกะลาตาเดียวเป็นรูปพระราหูอมจันทร์ จึงเกิดเป็นความศรัทธาในวัดถุ่มงคมีของหลวงพ่อน้อย เนาวรัตน์ขึ้นมาจนเป็นที่รู้จักของชุมชนในสังคมทั่วไปจนมาถึงปัจจุบันนี้ ด้านแหล่งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ในช่วงปีพ.ศ.2560 พระครูปลัดสมาธิวัฒน์ ชาติสิริ เจ้าอาวาสวัดศีระทองรูปปัจจุบัน ได้มีการพัฒนารูปแบบความเชื่อในการบูชาพระราหู ได้พัฒนาวัดศีระทองทำให้เกิดเป็นในรูปแบบของแหล่งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ และเที่ยวชมศิลปวัฒนธรรมปูบัน โดยได้มีวิหาร 5 วิหาร เป็นแหล่งการท่องเที่ยว (อนุชา ม่วงใหญ่ จุฬาลักษณ์ เดิมโธสง, นันทรรัตน์ ไชยรัตน์และพรพรรณ เพชรมาก, 2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการสืบชะตา เพื่อการพัฒนาสุขภาวะชุมชนอย่างยั่งยืน กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการสืบชะตาของสังคมไทยนั้น ควรส่งเสริมการพัฒนาให้ความรู้ ความเข้าใจ การรับรู้ถึงภาวะสุขภาพ และส่งเสริมให้ตระหนักถึงความสำคัญของการสืบชะตา ตลอดจน แนะนำแนวทางในการสืบชะตา โดยให้คนในชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเตรียมพิธีและเข้าร่วมพิธีกรรม รวมถึง การประสานงานกันกับบุคคลในชุมชนเข้าร่วมพิธีกรรม ทั้งนี้แกนนำชุมชนในแต่ละชุมชน

ควรมีการประสานงาน และเผยแพร่ข่าวสารให้ความรู้เกี่ยวกับการสืบชะตาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะสุขภาพไปยังชุมชนอื่น เพื่อให้เกิด การพัฒนาด้านการมีส่วนร่วม การมีจิตสำนึกที่ดี และการรักษาวัฒนธรรมประเพณี ของคนในชุมชนอย่างยั่งยืน สิ่งสำคัญดังกล่าว คือ คนในชุมชนควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณีการสืบชะตา เพื่อส่งเสริมการสร้างชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป

บรรทัดฐานของชุมชนในสังคมของความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาพระราหูวัดศรีชะทอง ซึ่งคนในชุมชนได้นำเอามาประพาดปฏิบัติตามหลักความเชื่อในเรื่องของศีลธรรมในทางศาสนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้คนในชุมชนได้เปรียบพระราหูนั้นเสมือน เบญจศีลเบญจธรรม ที่อย่างน้อยทุกคนในชุมชนจะต้องมีศีล 5 หรือศีล 8 เพื่อเกิดเป็นบรรทัดฐานของความดีงามของคนในชุมชนที่ได้มีความเชื่อในเรื่องเล่าของพระราหูในทางพระพุทธศาสนา เพื่อทำให้เกิดศีลธรรมที่ทำให้เกิดความประพฤติปฏิบัติชอบที่ดีงามทั้งทางศีล และทั้งทางธรรม ไม่มีการเบียดเบียนกัน ไม่มีการทะเลาะกัน ไม่มีการกดขี่ข่มเหงกัน ไม่มีการเอาัดเอาเปรียบกัน เป็นต้น (พระมหากาเหว่า แป้นคัมภีร์, 2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการชุมชนสัมพันธ์ของวัดศรีชะทอง จังหวัดนครปฐม กล่าวว่า ทั้งการให้การศึกษาด้านจริยธรรมแก่นักเรียน เป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ทางโรงเรียนขอความร่วมมือจากพระสงฆ์ในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กนักเรียน โดยมุ่งเน้นไปที่การให้ความรู้ด้านหลักธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมเชิงบวกที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชนภายในชุมชน ระบบวัฒนธรรมอย่างทีกล่าวว่า ชุมชนเน้นความเป็นเครือญาติมากกว่าการอาศัยอยู่แบบตัวใครตัวมัน พึ่งพาอาศัยกันมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีน้ำใจต่อกัน สาเหตุที่ชุมชนสามารถรักษาวัฒนธรรมชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ได้จนถึงปัจจุบัน

สรุปองค์ความรู้

ภาพที่ 1 วิวัฒนาการความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศีระหอง

จากภาพประกอบที่ 1 แสดงให้เห็นถึงองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ในวัดศีระหอง ที่ปรากฏให้เห็นดังรูปภาพต่อไปนี้

1) ผู้คนในชุมชนได้มีความเชื่อในศาสตร์ที่ลึกลับที่มีพลังอำนาจที่เหนือธรรมชาติ ได้มีความเชื่อมาจากในตำนาน หรือในคัมภีร์ของทางศาสนาที่ตนเองนับถือนั้น หรือได้มีการบอกเล่าเรื่องราวกันต่อ ๆ กันมา มีการสืบทอดจากในตำราในทางดาราศาสตร์ ทางโหราศาสตร์ และทางไสยศาสตร์ ที่มีความเชื่อในเรื่องของเทพเทวดาในลักษณะทางศาสนาต่าง ๆ ที่ได้มีการผสมผสานระหว่างพิธีกรรมที่มีลักษณะของความเชื่อในวัฒนธรรมประเพณีของผู้คนในชุมชนที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในวิธีการบูชาเทวดานพเคราะห์หรือการบูชาพระราหูที่ได้มีประวัติความเป็นมาในการสืบทอดกันมาเป็นยุค ๆ แต่ละสมัย จึงแบ่งได้เป็น 3 ยุคสมัยได้แก่ ยุคปฐมบท ยุคในการพัฒนา และในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งในแต่ละยุคสมัยได้มีการพัฒนาในความเชื่อในการบูชาพระราหูกันมา

2) รูปแบบและวิธีการแสดงออกกับความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของประชาชนในวัดศีระหอง รูปแบบความเชื่อในทางโหราศาสตร์ที่เกี่ยวกับเทวดานพเคราะห์ทั้ง 9 องค์ เป็นการโคจรของพระราหูที่เข้าเสวยอายุของผู้ที่เกิดตามกำลังวัน พระราหูจะเข้ามาเสวยอายุของผู้คนตั้งแต่เกิดจนมีอายุ 15 ปี เป็นต้น จึงมีพิธีกรรมการสวดนพเคราะห์เพื่อเป็นการบูชาพระราหูที่เข้ามาเสวยอายุของผู้คน ที่มีรูปแบบและวิธีการแสดงออกกับความเชื่อในตำราทางโหราศาสตร์ที่ได้กล่าวไว้ว่า ในรอบ 18 ปี ตรงกับเดือนมีนาคม ตามคติความเชื่อของพราหมณ์จะเกิดการย้ายราศีครั้งใหญ่ทั้ง 12 ราศี ซึ่งในตำราโหราศาสตร์เป็นการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อดวงชะตาของผู้คนทุกคนที่เกิดตามราศีทั้ง 12 ราศี เป็นการโคจรของดาวนพเคราะห์ เปรียบเสมือนเทวดานพเคราะห์ทั้ง 9 องค์

3) กระบวนการก่อเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับการสะเดาะเคราะห์ของผู้คนจนกลายเป็นบรรทัดฐานของชุมชนในสังคมต่อวัดศีระเขทอง เป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดเป็นศูนย์กลางของความเชื่อเกี่ยวกับพระราหูในรูปแบบของเครื่องรางของขลัง ที่ดังนี้ ความเชื่อในเรื่องพระราหูได้มีการเล่าสืบทอดกันมาในคัมภีร์ของศาสนาทั้งศาสนาพราหมณ์ และพระพุทธศาสนา ในเรื่องพระราหูยังอยู่ในวรรณคดีไทยที่เป็นวรรณกรรมในรูปแบบเป็นงานเขียนในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ หรือวรรณคดีในการตะของอินเดีย ซึ่งมีอยู่ในความเชื่อของศาสนาทั้ง 2 ศาสนา

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ข้อเสนอแนะสำหรับการสะเดาะเคราะห์ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการสะเดาะเคราะห์

- 1) ควรทำให้เกิดเป็นแหล่งการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศแหล่งธรรมชาติโบราณสถาน
- 2) ควรทำให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการจัดพิธีกรรมการสวดนพเคราะห์หรือการบูชาพระราหู
- 3) เกิดบรรทัดฐานในชุมชนในการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ศีลธรรมให้เกิดขึ้นนำไปสู่สังคม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) สร้างให้ชุมชนเป็นแหล่งการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศแหล่งธรรมชาติโบราณสถาน
- 2) สร้างให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการจัดพิธีกรรมการสวดนพเคราะห์หรือการบูชาพระราหู และ
3. สร้างบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติให้อยู่ศีลธรรมให้เกิดขึ้นในชุมชนไปสู่สังคม

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

- 1) ควรมีการส่งเสริมพัฒนาในชุมชนให้เป็นแหล่งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ
- 2) ควรมีการส่งเสริมพัฒนาในชุมชนจนกลายเป็นแหล่งศูนย์กลางของในการจัดพิธีกรรมการบูชา

พระราหูหรือสวดนพเคราะห์

- 3) ควรมีการสร้างบรรทัดฐานในชุมชนทำให้เกิดความเข้มแข็งความสามัคคีขึ้นในชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการส่งเสริมการทำวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อทำให้เกิดมีกระบวนการของความเชื่อของคนในชุมชน เพื่อเป็นการนำไปต่อยอดในการทำการวิจัยในครั้งต่อไป
- 2) ควรมีการส่งเสริมวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อเป็นการส่งเสริมในการนำไปพัฒนาในการประกอบพิธีกรรมการสะเดาะเคราะห์ เพื่อเป็นการนำไปต่อยอดในการทำการวิจัยในครั้งต่อไป
- 3) ควรมีการส่งเสริมการทำวิจัยแบบผสมทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นการนำไปต่อยอดในการทำการวิจัยในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เดือน คำดี. (2541). ศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธันต์ชัย พัฒนะสิงห์. (2559.). พระปลัดวีระชนม์ เขมวีโร. ทิพย์ ชันแก้ว. “การสะเดาะเคราะห์ คำโพธิ์คำไฮของชาวจังหวัดบุรีรัมย์.” วารสารพุทธอาชีวศึกษา. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม).
- ธัญลักษณ์ โพธิกุล. (2567). สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.culture.ru.ac.th/images/2564/KM/2563-destiny_manual.pdf

วารสาร มจร ทวารวดีปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2568)

พระมหากาเหว่า แป้นคัมภีร์. (2556). “การบริหารจัดการชุมชนสัมพันธ์ของวัดศีระทอง จังหวัดนครปฐม.”

วารสารพุทธปัญญาปริทรรศน์. ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2556): 258.

พระครูสิโรตม์สุวรรณรักษ์ (มานิตย์ ตีสารโ/บุญมีลาภ). (2554). “นครปฐม: พระราหูและการสวดนพเคราะห์
ในชุมชนวัดศีระทอง ตำบลศีระทอง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์ศาสนศาสต
รมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

มณี พะยอมยงค์. (2529). วัฒนธรรมล้านนาไทย, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช).

สรวิชัย วงษ์สอาด. (2561). ศรัทธากับปัญญา Faith with Wisdom. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
โอ. เอส. พรินติ้ง เฮาส์ จำกัด.

อนุชา ม่วงใหญ่, จุฬาลักษณ์ เดิมไธสง, นันทรัตน์ ไชยรัตน์และพรชมน เพชรมาก. (2560). “แนวทางการ
ส่งเสริมวัฒนธรรมการสืบทอดเพื่อการพัฒนาสุขภาวะชุมชนอย่างยั่งยืน.” วารสาร มจร.ทวารวดี
ปริทรรศน์. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน): 1.